

7 LAMM

7.1 Baskrav

7.1.1 Övriga regler som ska uppfyllas

Förutom reglerna i detta kapitel ska du även uppfylla reglerna i kapitel 1, Allmänna regler, kapitel 2, Gården, kapitel 3, Växtodling.

7.2 Djurhälsa

Målet med reglerna är att minska utsläppen av klimatgaser från lammköttproduktionen genom att premiera en god djurhälsa och god djurvälstånd. Friska och välmående djur ger snabbare tillväxt och därmed effektivare produktion, vilket minskar klimatpåverkan för den mängd kött som produceras.

7.2.1 Hälsoredovisningssystem

Din gård ska ha ett hälsoredovisningssystem med hälsoparametrar för djurvälstånd. Parametrar ska följas upp på ett systematiskt sätt och avvikelser ska dokumenteras. Det ska göras en analys av orsakerna till avvikelserna och åtgärder ska vidtas. (K)

Regeln uppfylls antingen:

- a) med anslutning till ett etablerat hälsoprogram för får och lamm med minst ett årligt besök av veterinär
- Eller
- b) genom att själv ta fram och genomföra ett program med åtgärder för förebyggande djurhälsovård. Programmet ska inkludera minst ett årligt besök av veterinär.
- Oavsett vilket av alternativen som uppfylls, ska hänsyn tas till följande hälsoparametrar och vid avvikelser från normalvärden ska en åtgärdsplan tas fram i samråd med en veterinär eller produktionsrådgivare.
 - Utslagningsfrekvens för tackor
 - Dödlighet i olika djurgrupper (normalvärde högst 10 % innan avvänjning bland lamm)
 - Totalt antal veterinärbehandlingar för sjukdom
 - Klövhälsa
 - Användning av antibiotika eller andra läkemedel
 - Antalet sjukdomsregistreringar vid slakt jämfört med landets medeltal
 - Lammens vikt inklusive förekomsten av rutinmässig vägning av lammen i syfte att upprätthålla en god tillväxt och identifiera ev sjukdom.

Verifieringskrav

- Lammdödlighet och utslagningsfrekvens ska kunna beräknas från stalljournal eller på annat sätt finnas redovisat.
- Resultat från slaktskadebesked ska finnas och sparas i 3 år.
- Läkemedels- och praktikjournal ska finnas.
- Eventuell åtgärdsplan ska finnas
- Dokumentation av etablerat eller eget djurhälsoprogram.
- Dokumentation som styrker regelbunden vägning

7.3 Produktionseffektivitet

En god tillväxt med bibehållen inriktning på grovfoder- och betesbaserad drift är viktig för att minska mängden klimatgasutsläpp per kg kött. Vägning av djuren är ett sätt att styra mot ökad effektivitet och uppföljning av produktionen.

7.3.1 Slaktålder

Högsta tillåtna slaktålder för lamm som är uppfödda minst 75 % av tiden på bete är 210 dagar. 10 % av dessa lamm får undantas gränsen på 210 dagar men får slaktas vid högst 280 dagars ålder. Producenten ska ha ett planerat förbättringsarbete för att uppnå slaktåldrar på högst 190 dagar. (K)

Högsta tillåtna slaktålder för lamm som är uppfödda mindre än 75 % av tiden på bete är 160 dagar. 10% av dessa lamm får undantas gränsen på 160 dagar men får slaktas vid högst 190 dagar. Producenten ska ha ett planerat förbättringsarbete för att uppnå slaktåldrar på högst 140 dagar. (K)

Verifieringskrav

- Åldern för lammen vid slakt ska dokumenteras och redovisas årsvis.
- Planerat förbättringsarbete ska finnas dokumenterat.

7.3.2 Uppföljning av lammens tillväxt

Lamm ska rutinmässigt vägas i syfte att följa upp och upprätthålla en god tillväxt.

Verifieringskrav

Dokumenterade uppgifter om lammens vikt vid följande tidsintervall: minst en gång per månad efter avvänjning, och minst tre gånger under lammets livstid.

7.4 Utfodring

Målet med reglerna är att minska klimatpåverkan kopplat till utfodring av djuren. Hur fodret produceras, val av enskilda fodermedel samt effektivt utnyttjande av fodret är viktigt för produktionens utsläpp av klimatgaser. Vall och bete av hög kvalitet i foderstaten minskar produktionens klimatpåverkan. Genom ökad betesdrift ökar kolinlagring i mark.

7.4.1 Uppföljning av utfodringen

Du ska analysera näringsinnehållet i egenskördad eller inköpt grovfoder med avseende på torrs substans, protein och omsättbar energi och årligen göra en uppföljning av utfodringen. Det ska finnas beräknade foderstater för samtliga djurkategorier. I uppföljningen ska foderåtgången jämföras i relation till den planerade åtgången i foderstaten.

Verifieringskrav

- Analys av grovfoder ska finnas, minst ett analysresultat per skördeomgång eller per inköpt parti.
- Undantag medges för mindre partier som motsvarar <15% av den totala foderstaten under ett år.
- Dokumentation av uppföljning av utfodringen ska finnas, där foderåtgången ska jämföras med den planerade förbrukningen. Om skillnaden är stor ska den motiveras och åtgärdsplan tas fram.
- Foderstater ska finnas dokumenterade

7.4.2 Klimatpåverkan av inköpt foder

Du ska visa att du tagit hänsyn till klimatpåverkan vid val av inköpta fodermedel. Då du köper in foderblandningar ska du välja foder som har klimatberäknats. Beräkningssättet ska redovisas öppet. Detta gäller inte vid inköp av fodermedel från närliggande gård, se inledande avsnitt för definition av närliggande gård. **(K)**

Verifieringskrav:

- Dokumentation av inköpta fodermedel ska finnas .
- Beräkningssättet av klimatpåverkan ska vara redovisat av leverantören

Rekommendation

Om du köper in spannmål som är gödslad med mineralgödsel så bör den vara gödslad med N-mineralgödsel med låga produktionsutsläpp av klimatgaser, högst 3,6 kg CO₂-ekvivalenter per kg N, enligt en öppet redovisad beräkningsmodell som tillhandahålls av leverantören..

7.4.3 Inköp av soja

Soja är inte tillåtet i foderstaten från och med den 1:a januari 2012

Verifieringskrav

- Innehållsdeklarationer och leveranssedlar för inköpt foder ska finnas.

- Innehållet i foderstaterna ska kunna redovisas.

7.4.4 Andel grovfoder

Under stallperioden ska minst 70 % av foderstaten för tackor och baggar och minst 25 % för lamm efter avvänjning utgöras av grovfoder av god kvalitet.

Under betesperioden ska minst 90 % av foderstaten för samtliga djurkategorier utgöras av grovfoder som ett besättningsmedelvärde.

Grovfoderandelen för högdräktiga eller digivande tackor ska vara minst 60 %. Under en 3-månadersperiod tidigt i laktationen tillåts grovfoderandelen vara 50 %. Denna period kan tidigareläggas om fostrets tillväxt förhindrar den högdräktiga tackans foderkonsumtion.

Verifieringskrav

- Dokumentation som styrker detta ska kunna uppvisas. Med grovfoder avses t ex bete, ensilage, hö, halm, grönfoder, betmassa och rotfrukter.

7.4.5 Betesdrift

Djuren ska hållas på bete (ej rastfällor) under betessäsongen.

Verifieringskrav

- a) Djuren ska ha tillgång till bete under dygnets alla timmar.
- b) Betesperioden (1 maj – 15 oktober) ska vara minst 4 månader i Blekinge län, Skåne län och Hallands län och minst 3 månader i övriga län. Djur som ska slaktas under betesperioden behöver inte uppfylla detta krav före slakt, men ska i likhet med övriga djur hållas på bete fram till slakt.
- c) Djuren får hållas inne under betesgång under vissa förutsättningar. Orsak och tid ska journalföras:
 - om det är nödvändigt för att skydda djuren vid onormala väderleksförhållanden, mot allvarliga insektsangrepp, eller om det finns en omedelbar fara för rovdjursangrepp som rimligen inte kan undanröjas på annat sätt
 - om det är nödvändigt för att skydda marken från skador vid onormala väderleksförhållanden
 - om djuren är anmälda för slakt och ska slaktas före den 15 juni samma år
 - om djuren måste skötas, vårdas eller behandlas på ett sätt som inte är lämpligt utomhus.

7.4.6 Lokalproducerat foder

Andelen foder för stallperioden som produceras på den egna gården eller i samverkan med närliggande gårdar ska vara minst 70 % procent.

Verifieringskrav:

- Dokumentationen av andelen foder som produceras på den egna gården jämfört med inköpt foder, styrkt genom fakturor eller motsvarande, visar att minst 70 % är egenproducerat.

7.4.7 Grovfoder till intensivt uppfödda lamm

Lamm som är uppfödda mindre än 75 % av tiden på bete ska ha fri tillgång till grovfoder i lammgömma

Verifieringskrav

- Dokumentation av foderstat ska finnas som visar fri tillgång i lammgömma.